

SİRKÜ : 2008/28

Konu :

- 1- Muhasebe Kayıt ve Belgelerinde 01.01.2009 Tarihinden İtibaren TL. ve Kuruş Kullanımı**
- 2- Faydalı Ömür ve Amortisman Oranlarına İlişkin VUK 389 Seri No.lu Genel Tebliği**

KAYSERİ
30.12.2008

Muhasebe, Personel Müdürlükleri'ne

Muhasebe kayıt ve belgelerinde TL. ve Kuruş kullanımı ve amortisman tabi iktisadi kıymetlerin faydalı ömür ve amortisman oranlarında yapılan değişikliklere ilişkin olarak aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

1- 01.01.2009 Tarihinden İtibaren Muhasebe Kayıt ve Belgelerinde TL. ve Kuruş Kullanımı

Bilindiği üzere 5083 sayılı Kanun uyarınca 01.01.2004 tarihinden para birimi olarak Yeni Türk Lirası ve Yeni Kuruş kullanılmaya başlanmıştır. 05.05.2007 tarihli ve 26513 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2007/11963 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01.01.2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere para birimizde kullanılan "Yeni" ibareleri kaldırılmış olup, 01.01.2009 tarihinden itibaren muhasebe kayıt ve belgelerinde Türk Lirası ve Kuruş kullanımına ilişkin olarak 26.12.2008 tarih ve 27092 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 15 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinde aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır.

Yeni Türk Lirası ve Yeni Kuruşta yer alan "Yeni" ibarelerinin kaldırılması sebebiyle, 01.01.2009 tarihinden itibaren muhasebe kayıt ve belgelerinde Türk Lirası (TL.) ve Kuruş (Kr.) kullanılması gerekmektedir. Kullanılmakta olan fatura ve benzeri belgelerde basılı halde bulunan YTL ve YKR ibarelerindeki Y'nin üstünü çizmek suretiyle eski belgeler kullanılmaya devam edilebilecektir.

2008 yılı vergilendirme dönemine ilişkin olmakla birlikte, 01.01.2009 tarihinden sonra verilecek beyannameler ile mali tabloların Türk Lirası ve Kuruş para birimi ile düzenlenmesi gerekmektedir.

2- Amortisman Tabi İktisadi Kıymetlerin Faydalı Ömür ve Amortisman Oranlarında Yapılan Değişiklikler

VUK 315. maddesinde 5024 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle, amortisman oranlarının iktisadi kıymetlerin faydalı ömürleri dikkate alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirleneceği hükme bağlanmış olup, Maliye Bakanlığı da tanınan bu yetkiye istinaden 01.01.2004 tarihinden itibaren aktife alınan iktisadi kıymetlere uygulanacak amortisman oranlarını VUK 333 Sıra No.lu Genel Tebliği ekindeki liste ile açıklanmış olup, 339 ve 365 Sıra No.lu Genel Tebliğler ile bu listeye ek ve değişiklikler yapılmıştır. 27.12.2008 tarih ve 27093 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan VUK 389 Sıra No.lu Genel Tebliği ile bu listelerde yer almayan bazı yeni iktisadi kıymetlere yer verilmiş ve bazı iktisadi kıymetlerin ise faydalı ömürleri ile amortisman oranlarında değişiklik yapılmıştır. 389 No.lu tebliğ ile yapılan düzenlemelere ilişkin açıklamalar aşağıdaki gibidir.

2.1- Faydalı Ömür ve Amortisman Oranları Değişiklikleri 2008 Hesap Döneminden Başlayarak Geçerli Olacaktır.

VUK 318. maddesinde Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan olunan amortisman oranların, ilanların yapıldığı hesap döneminden itibaren geçerli olduğu” hükmü gereğince 389 Sıra No.lu Genel Tebliğ ekindeki listedeki iktisadi kıymetlere ilişkin olarak belirtilen faydalı ömür ve amortisman oranlarının 2008 hesap döneminden itibaren uygulanması gerekmektedir.

2.2- Daha Önce Aktifte Kayıtlı Bulunan İktisadi Kıymetlerden Amortisman Oranları Değiştirilenlere İlişkin Amortisman Uygulaması

Mükelleflerin 01.01.2004 tarihinden aktifine kaydederek 333, 339, 365 no.lu tebliğler gereğince amortisman ayırdığı iktisadi kıymetlerden 389 no.lu tebliğ ile faydalı ömür ve amortisman oranları değiştirilen iktisadi kıymetlerin VUK'nun değerlendirme hükümlerine göre tespit edilen değerinden, birikmiş amortismanlarının tenzili yoluyla bulunacak net defter değerinin ilgili iktisadi kıymete ilişkin olarak bu Tebliğ ile ilan edilen yeni faydalı ömür süresinden, daha önce amortisman ayrılmış olan sürenin tenzili suretiyle kalan amortisman süresi esas alınarak itfa edilmesi gerekmektedir.

Örnek: 333 No.lu Tebliğ ekindeki listede “Alkollü ve alkolsüz içecekler ile bunlara benzer içecekler sanayiinde kullanılan iktisadi kıymetlerin” faydalı ömrü 15 yıl ve amortisman oranı %6,66 olarak belirlenmişken, VUK 389 no.lu Tebliğ ile bu sektörde kullanılan iktisadi kıymetler kapsamına giren “Meyve suyu konsantresi ve pulp üretiminde kullanılan iktisadi kıymetler” için faydalı ömür süresi 10 yıl ve amortisman oranı %10,00 olarak belirlenerek listeye alt başlık olarak eklenmiştir. Meyve suyu konsantresi ve pulp üretiminde kullanılan 2005 yılında 50.000,00 YTL. bedelle alınan iktisadi kıymetin oran değişikliği sonucu 2008 ve kalan yıllar amortisman uygulaması aşağıdaki şekilde uygulanacaktır.

Değişiklik öncesi bu iktisadi kıymet için faydalı ömür süresi 15 yıl olarak tespit edilmiş bulunduğundan, 2005, 2006 ve 2007 yıllarında %6,66 amortisman oranında 3 yıllık sürede 9.990 YTL. amortisman ayrılmış bulunmaktadır. 389 No.lu Tebliğ ile söz konusu iktisadi kıymetin faydalı ömür süresi 10 yıl olarak değiştirilmiştir. Buna göre, söz konusu iktisadi kıymetin 2008 yılı için kalan faydalı ömrü (10-3 =) 7 yıldır. Bu durumda, söz konusu sabit kıymetin net defter değeri olan (50.000 – 9.990 =) 40.010 YTL.'nin 2008 yılı hesap döneminden itibaren geçerli olmak üzere, kalan 7 yıl içerisinde (1/kalan faydalı ömür süresi = 1/7 =) %14,28 amortisman oranı ile itfa edilmesi gerekmektedir.

2.3- Özel Hesap Dönemine Sahip Olan Mükelleflerce Yapılacak İşlemler

Kendisine özel hesap dönemi tayin edilmiş mükelleflerin, aktiflerinde yer alan iktisadi kıymetlere ilişkin olarak 389 no.lu tebliğ ile ilan edilen yeni amortisman sürelerini Tebliğin yayımlandığı tarihten sonraki ilk geçici vergi döneminden itibaren dikkate almaları gerekmektedir.

2.4- Amortisman Oranları Değiştirilen İktisadi Kıymetlerle İlgili Olarak Yapılması Gereken Muhasebe Kayıtları ve 2008 Yılı İlk Üç Geçici Vergi Döneminde Ayrılan Amortismanların Durumu

Tebliğ hükümlerinin 2008 hesap döneminden itibaren geçerli olması sebebiyle, mükelleflerin 01.01.2004 tarihinden itibaren aktiflerine kaydederek amortisman tabii tuttuğu iktisadi kıymetleri 389 Seri No.lu VUK Genel Tebliği ekindeki liste ile karşılaştırmaları, bu iktisadi kıymetlerden faydalı ömür ve amortisman oranları değiştirilmiş olanların 2008 yılı amortismanının yukarıdaki açıklamalar çevresinde hesaplanması gerekmektedir.

Muhasebe kayıtları ve amortisman listelerinin bir birini teyit etmesi bakımından, aktifte kayıtlı olan kıymetlerden faydalı ömür ve amortisman oranları değiştirilenlerin 2008 hesap dönemi

başındaki birikmiş amortismanları, birikmiş amortisman hesabına borç ilgili sabit kıymet hesabına alacak yazılarak muhasebe kayıtları da net değere getirilmeli, bu kıymetler amortisman listelerinde de bu net değerden izlenmelidir.

Faydalı ömür ve amortisman oranları değiştirilen kıymetler için 2008 hesap döneminin ilk üç geçici vergi döneminde ayrılan amortisman tutarı, 2008 hesap dönemi için yukarıdaki şekilde hesaplanacak amortisman tutarından düşülerek, bakiye tutar dördüncü geçici vergi dönemi amortisman gideri olarak kaydedilmelidir. İlk üç geçici vergi döneminde ayrılan amortisman tutarının yeni oranlara göre hesaplanan yıllık amortisman tutarından fazla olması halinde ise aşan kısmın birikmiş amortisman ve gider hesaplarından çıkarılması gerekmektedir.

389 No.lu Tebliğ ile faydalı ömür ve amortisman oranları değiştirilen veya yeni eklenen iktisadi kıymetlere ilişkin tablo sirkümüz ekinde, yapılan değişiklikler işlenmiş haliyle genel amortisman listesi ise internet sitemizin tablolar bölümünde yer almaktadır.

Bilgi ve gereği rica olunur.

Ek:

[Ek ve Değişiklik Yapılan Amortisman Listesi](#)